

Приредила Биљана Остојић

Драган Јовановић Данилов - Необјављене песме

ОПЕРСКЕ ДИВЕ

Велике, беле дојке висе над Београдом!
оперске диве, оперске диве, зашто ове
вечери, док с ђубришта посматрам звезде,
мислим на вас? Зашто вас обожавам
планине с врховима у сунцу?
Онако тешке и слатко подгојене,
нама, досадним, слепим смртницима
уљуљукујете душе у сан; имате корење
дубоко као храстови, а на небесима вам је
сцена, где публику чине Богови и анђели.
Мецосопрани, ви сте активни вулкани
што буде глад за понором изостале
љубави,
а страх од смрти купају у златном
ћилибару.
Нектар тече кроз мене док се моје срце
отвара на ваше гласове што откупљују
толико туге овог света.
Док певате, обле оперске диве, испод
снега
помаљају се зумбули, дубоко унутра пале
се бакље, а ја забрављам да су
наши животи
кратки и да од тврдох градова уз море
не могу узети ништа.

БЕОГРАЂАНКА ДРЕВНИХ ВРЕМЕНА

Њено је тело сада трошно и клонуло,
изједено неприметним осипањем година,
а некада ти удови узбуђиваше духове
ватре.

ПОВЕСТ О ЛУДИМ ЦАРЕВИМА

Од учмалих хроничара из царског
раздобља
добро је знана та прича – мали, непознат
човек ружне њушке и грабљивих вилица
домогне се пола света, јер тако налажу
клетве
и мрачна пророчанства; временом, тај
славохлепник чије канџе уливају страх у
кости,
срасте са својим златним престолом од
кога бије
незамислива студен на теглећу стоку
руље
која хистерично обожава луде царева.
И као што од тврђава и кула остану тек
рушевине које прекрије песак што га
нанесу
ветрови, тако на крају ритуала,
растресени
и утучени, луди цареви заврше одбачени
као чауре
и бедници, ништавнији и од губаваца.
Годинама после њихове смрти, гомила
поданика
и зајавалâ дуго и искрено жале и славе
те опсењиваче и хистрионе што не дижу
капке
дубоко под ледом, у најнижем кругу
пакла.
Зато будите обазриви – можда и у
близини вашег
дворишта, на камари ситног песка неки
мусави
дечак из суседства гради куле и градове

Како је само презрива спрам кукавног живота
около; спрам људи што највећма туђим
и мучним животима живе; мора да са смешком
посматра те младе ждребице девојака
што
корачају сигурно, у прелепом жару,
убеђене
да им већ припада власт над светом.
Видим ту још увек лепу старицу од неких
осамдесет лета – ништа од Београда у
Београду
она више не види – као сенка нестаје
у мноштву шетача на Теразијама, тако
поносна
на крхку грађевину свог тела, што
кушано
чулним насладама, некада засигурно
бејаше величанствено.

ПОДРУМ

Тешко је рећи сећа ли се
још неко осим мене тог подрума
у коме трулио је већ проклијали кромпир
и киселио се купус у бачви
на чији је поклопац био наваљен
големи, бео камен, нагрижен сољу.
Угаљ је већ годинама стајао на гомили
у углу и сухе мушкатле у саксијама
што их је одбацила моја мајка
трулиле су у свом изопаченом животу.
Овде где Краљица Плесан открива
своје лице, влажно као леђа јегуље
и крастача једна гаца кроз воду
што не отиче никуда, бејаше вртић за
пацове,
бубе малене и грбаве створове чији се
животи
(као и свих врагова, уосталом) одвијаше
између мемле подрума, ходника и
степеништа
што водило је до светларника с погледом
на зид циглане.
Понекад, на крају зиме, стрпљив као
пламен

не сањајући да ће једном и сам постати
луди цар, из разлога знаних само
Боговима.

МЛАДИ, ГНЕВНИ ПЕСНИЦИ

Најважније је оно што остане после
гозбе!
Отприлике, сваких пет-шест година
појави се на сцени нова генерација
младих,
гневних песника спремних да промене
свет.
И доиста, с правом су гневни; толико је
неподшљиве поетске трулежи около;
толико прљавог сентиментализма који
изазива бес; фолклорних демона које
треба
пробити глоговим коцем.
Али, авај – прастара је то ујдурма –
не задуго потом, гневни песници што седе
по кафанама где се остаје до зоре, заморе
се
од свог гнева, од свакидашњице, од
сазнања
да је ово свет последица, а не узрока, и
сами
постану мета нових, младих нараштаја
гневника
што пристижу, ситуирани у трансу.
И тек један од њих (онај што је понизан
пред
тамним огледалом у себи) као прастари
египатски
скарабеј у ћилибару продужи свој живот.

БЕОГРАД, ПРЕКООКЕАНСКИ БРОД

Поново дозивам прекоокеанске бродове
твојих груди, граде за самоспознају!
Некада био си мени далека, недосежна
жена,
а сад ево ме како ходам тихим улицама
предграђа, тако обичним у голубињем
полумраку; походим твоје старетинарнице
са гравирама, инкунабулама и мапама
лепим у својој немости; додирујем
скупоцене

на свећи, спуштао сам се у то мрачно царство.

Дрхтао као у гробу са ухом начуљеним, док напољу цвао је сав тај страшни терет јоргована и ружа што биле су саме са својим латицама, у буђењу мирисном. Отеле су немост из уста рибљих, те беле руже, и не знајући да једна мала Марија пева у њиховом облику.

СВЕТО МЕСТО

У тој уклетој, малој вароши имао сам и ја своје свето место – угодно склониште топлог голубарника, где голубови за мене безимени, обитаваху у плашљивој пометености. У свето место сумрака, кад тајанствено мешаху се флуиди дана и ноћи, под дрхтавим, трешњевим гранама што скривале су пола града, гукали су у правди своје путености, као да славе неки само њима знан празник. Неки су живели жалосно и немо, безмало као старци, рецимо голуб и голубица, одани, сабласни пар, један је био преиспољена хуља – отимао је зрневље, терорисао остале, чак се залетао на мачоре и пацове, те тамне принчеве овог света, неки су се издавали за моје пријатеље, а имало је и голубова за које нећу погрешити ако кажем да су била моја браћа. Нека тиха туга, као после вођења љубави, соколила би ме какда бих оне остареле и немоћне морао уз мердевине носити горе до легла, а кадикад, пронашао бих у голубарнику или тик око њега цркнутог голуба. Кажем, имадох и ја свој олтар у уклетом, малом граду у коме ме нису волели. У данима осаме, пред тим голубарником

чаше од муранског стакла, незаражене смрћу; драге су ми на срцу капије од кованог гвожђа што воде у скровите твоје вртове, где седе голе жене, добротвори светлости; послушкујем размирице врана по парковима, пратим сву ту пребујну стварност што пролази као поред велике воде; али ја ти не дајем ништа што већ у теби не постоји одвајкада. Тело твоје има тајне луке, лагуне и усталасала жита која хране народе и буде камен жеље. Ти си књига која обухвата све књиге; разлистала бела ружа коју су ми добри анђели поверили да са сваке њене латице испијам росу умља неког непознатог; сам Бог одредио је твој положај, тлоцрт и тајанствене мере, тако да те видим са сваке раздаљине. Ти, међутим, више и ниси на земљи, већ си огледало које је полетело ка неком другачијем сјају; прстен си јединог мог венчања, палимпсестични граде! Апокалиптична дојиљо! Помешали смо крв – ја из вена, а ти из твојих загрљених река над којима краљујеш и сад смо једно у другом, не може нас раставити никакво узмицање.

МОЛИО САМ СЕ МОЛИО, НИ САМ НЕ ЗНАМ ЧЕМУ.